

# Türk dünyası

## bizim ailəmizdir

Bu ailənin qurulmasında  
Azərbaycan Prezidenti  
İlham Əliyevin  
məxsusi rolü var

ölkələri ilə deyil, türk dövlətləri ilə de dostluq və qardaşlıq əlaqələri yüksək səviyyədə qurulmuşdur. 2009-cu ildə prezidentlər - İlham Əliyev, Nursultan Nazarbayev, Kurmanbek Bakıyev və Abdullah Gül "Türkdilli Ölkələrin Dövlət Başçılarının IX Zirvə Toplantısının Naxçıvan Bəyannaməsi"ni imzalamışlar. Həmin bəyannamə türk dövlətlərinin siyasi birliliyinin təməlini qoymuşdur. Dövlətçilik tarixi baxımından bu çox ənəməli bir hadisədir. Türk dövlətləri ilə dostluğun bünövrəsinin Azərbaycanın qədim diyarı olan Naxçıvanda qoyulması isə çox qürurvericidir. Bu birliyin başlıca məqsəd və amalı barış, birlik və birgə inkişafdan, qarşılıqlı əməkdaşlıqdan ibarətdir. Azərbaycan dövləti tarixi ənənəyə və təcrübəyə sadıq qalaraq, bütün türk dünyasını birləşdirmək, yaxınlaşdırmaq üçün çox mühüm addımlar atmaqdadır.

Prezident İlham Əliyev Türk Dövlətləri Təşkilatından söz açarkən iki istiqamətə xüsusi önəm verir. Birinci istiqamət Azərbaycan liderinin TDT-nin və bütövlükde türk dünyasının integrasiyasının perspektivinə böyük inamlı yanaşmasıdır. İkinci istiqamət isə bu yolda hər bir türk dövlətinin üzərinə böyük məsuliyyətin, çalışqanlığının, neqativ təsirlərə qarşı ortaqqərək etmək zəruretinin düşdürüyü qeyd etməsidir. Dövlətimizin başçısı Naxçıvan Bəyannaməsi imzalananda, TDT-nin hər bir Zirvə topantısında, Vətən müharibəsindən sonra müxtəlif KİV nümayəndələrinə verdiyi müsahibələr, müxtəlif forum və görüşlərdə TDT ilə bağlı fikirlərini bildirəndə bu iki istiqaməti daha çox öne çəkmişdir.

Tarixə nəzər yetirəndə aydın şəkildə görüñür ki, bu strateji xəttin bünövrəsində Ulu Öndər Heydər Əliyevin müəyyənləşdirdiyi əzaq-görən xarici siyaset dayanır. Heydər Əliyev Azərbaycanın xarici siyaset kursunu formalasdırarkən türk dövlətləri ilə əlaqələrin inkişafını ən mühüm istiqamət kimi müəyyənləşdirmişdir. Prezident İlham Əliyev də xalqın böyük dəstəyi ilə hakimiyyətə goldiyi ilk gündən türk dünyasının birliliyinin güclənməsi, siyasi, iqtisadi və hərbi sahələrdə əməkdaşlığın dərinləşməsi, bu birliyin beynəlxalq səviyyədə nüfuzlu güc mərkəzinə əvərilməsi yönündə ardıcıl və məqsədönlü siyaset həyata keçirmişdir.

Bu gün türk dünyasının birliliyini, həmrəyliyini və qarşılıqlı əməkdaşlığını beynəlxalq səviyyədə təcəssüm etdirən əsas qurum Türk Dövlətləri Təşkilatıdır. Bu təşkilat türkdilli ölkələrin dövlət başçılarının 2009-cu il oktyabrın 3-də Naxçıvanda keçirilən Zirvə görüşündə imzalanan Naxçıvan Sazişinə əsasən yaradılmış və 2012-ci ilin noyabrından fəaliyyətə başlamışdır. 2021-ci ilin noyabr ayında İstanbulda keçirilən və təşkilatın gələcək inkişafında mühüm əhəmiyyət kəsb edən Zirvə görüşündə qurumun adı Türkdilli Dövlətlərin Əməkdaşlıq Şurasından Türk Dövlətləri Təşkilatına dəyişdirilmişdir. Yeri golmişkən, xatırladaq ki, İstanbul Zirvə görüşündə Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyev "Türk Dünyasının Ali Ordəni" ilə təltif edilmişdir.

Azərbaycanın təşkilata sədrliyi dövrü həm ikinci Qarabağ müharibəsinin davam etdiyi illərə, həm də bütün dünyani sarsıdan pandemiya təsadüf etsə də, bu müddət ərzində ölkəmiz sədrlik missiyasını uğurla yerinə yetirmişdir.

Bu gün, türk dünyası, o cümlədən TDT ilə bağlı baş verən hadisələr Prezident İlham Əliyevin nə dərəcədə haqlı olduğunu bir daha dünyaya göstərdi. Təşkilatın Qəbələ Zirvəsi ərəfəsində türk dövlətlərinin Əməkdaşlıq Günü ilə bağlı etdiyi paylaşımında İlham Əliyevin "Ötən 16 il ərzində təşkilatımız güclənmiş, dünya miqyasında böyük nüfuz qazanmış, sularımız genişlənmişdir" fikrini ifadə etməsi çox böyük əhəmiyyətli anlama malikdir. Prezident İlham Əliyev paylaşımında bəyannamənin imzalandığı tarixi anı olduqca maraqlı məzmunda ifadə edərək yazmışdır: "3 Oktyabr Türk Dövlətlərinin Əməkdaşlıq Günüdür. Məhz bu gün 2009-cu ildə qədim Azərbaycan torpağı olan Naxçıvanda Türk Dövlətləri Təşkilatının əsası qoyulmuşdur. Bu əlamətdar gün münasibətlə türk dünyasını səmimi-qələbdən təbrik edirəm. Türk dünyası bizim ailəmizdir!"

Vahid MƏHƏRRƏMOV,  
"Azərbaycan"